

ἤθελεν εὐρεθῆ ὁ μὴ προτιμῶν ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης μᾶλλον ἢ νὰ κοσμήσῃ διὰ τῆς ὑπογραφῆς του τὸ ὑπὸ πλείστων ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων δημοσιευθὲν ἐκεῖνο ἔγγραφο, δι' οὗ ἀντιπρόσωπός τις ὑπέσχετο ν' ἀναδείξῃ τινὰ τελώνην ἀντὶ ἑκατὸν δραχμῶν ποπληρωτέων.—'Αν ἡ ληστεία ἐλυμαίνετο τὴν Γαλλίαν ὡς τὴν Ἑλλάδα, οὐδ' ἀμφιβολίαν ἐπιδέχεται ὅτι ὁ φόβος καὶ ἡ ἀνάγκη ἤθελον ἐπιβάλλει κάκει πλείστας μετὰ ληστῶν σχέσεις καὶ συνθηκολογίας· ἀλλ' ἐπίσης ἀναμφίβολον εἶναι ὅτι, ἀν κτηματίας τις ἐκχυχάτο ὅτι μεταβαίνει εἰς τὸν ἀγρόν του ἔχων τὸν Κίττον χωροφύλακα ὀπισθεν τῆς ἀμάξης, ὁ τοιοῦτος ἤθελεν ἀμέσως ῥιφθῆ ἐκ τοῦ παραθύρου ὑπὸ τῶν παρεστώτων· καθότι καὶ ὁ μᾶλλον διεφθαρμένος Γαλάτης, ὁ δυνάμενος τὰ αἰσχίστα ἐν τῷ κρυπτῷ νὰ κακουργήσῃ, ὅταν πρόκειται νὰ ἐκλέξῃ δημοσίᾳ μεταξὺ τῆς ἀσφαλείας του καὶ τῆς τιμῆς, κράζει ἀμέσως «Fais ce que dois, advienne que pourra». «Πανταχοῦ τὰ πάντα», ὡς λέγει ἡ παροιμία, ἀλλ' ἡ ἀναφανδὸν τῶν πάντων ἀνοχὴ μόνον ἐν Ἑλλάδι. Ἴνα καταδείξῃ τις τὴν ἠθικὴν γυμνότητα τῶν ἄλλων κοινωνιῶν, πρέπει νὰ ἰδρῶσῃ ἀποσπῶν ἀνὰ ἐν τὰ ῥάκη τοῦ πέπλου, τοῦ καλουμένου τιμῆ, καὶ σκεπάζοντος ἔλλη πονηρότερα ἴσως τῶν ἡμετέρων· προκειμένου ὅμως περὶ ἡμῶν, ἀρκεῖ νὰ φυλλομετρήσῃ ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν δέσμην ἑλληνικῶν ἐφημερίδων καὶ νὰ στρέψῃ γύρω του τὸ βλέμμα, ἵνα ἴδῃ τὴν αἰσχροτότητα ἔχουσαν τὴν ἄδειαν νὰ περιφέρεται δλόγυμνος εἰς τὰς ἀγυῖας. Ἐντεῦθεν οἱ εὐκολοὶ θρίαμβοὶ τῶν Ἄβου, τῶν Λαγιάρδων καὶ ὅσοι ἄλλοι δὲν μᾶς ἀγαπῶσι.

Οἱ εἰζεύροντες ν' ἀναγινώσκουσιν ἠσθάνθησαν βεβαίως μετὰ πόσης ἐνδομύχου ὀδύνης γράφομεν τὰς ἀληθείας ταύτας· περὶ δὲ τῶν ἀγραμμάτων ἢ κακοβούλων ὀλίγον ἡμῖν μέλει. (Ε. Δ. Ροϊδης.)

ΤΟ ΑΣΘΕΝΕΣ ΠΑΙΔΙΟΝ

Θέ μου! τὸ μικρὸν αὐτὸ τί σ' ἔπαισε παιδίον;
τὸν κρατιὸν πῶς ἔβλαψε τὸ ἀσθενές σου πλάσμα;
Μὴ σὲ ἀφύπνισε τυχὸν μὲ ἄκαιρὸν τι ἄσμα,
ἢ ἄνθος τι μὴ σ' ἔθραυσε, πηδῶν εἰς τὸ πέδιον;

Τί ἄλλο μέγα ἔγκλημα, νὰ πράξῃ ἠδυνήθη
καὶ τί κακούργημα φοικτὸν εἰς τὸν βραχύν του βίον,
ὥστε βασάνων ἄξιον καὶ πόνων καὶ δακρύων
ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου τῇ φοβερᾷ ἐκρίθη;

Ἰδέ! ἀντὶ εἰς τοὺς ἀγρούς, ἐλεύθερον καὶ χαῖρον,
μὲ ῥοδοχρόους παρειάς καὶ μὲ γελῶν ὄμμα
νὰ τρέχῃ, κεῖται ἀσθενές εἰς τὸ μικρὸν του στρώμα,
καὶ τοὺς συντρόφους παίζοντας ἀκούει ὑποφέρον.

Δὲν τὸ λυπεῖσαι σὺ; ἐμὲ μὲ σχίζει τὴν καρδίαν
ἀδίκως πάσχον, τρυφερόν, ἀδύνατον παιδίον,
πειρώμενον νὰ μειδιᾷ ἐν μέσῳ τῶν δακρύων
καὶ μέχρι τῆς ἐσχάτης του πνοῆς μὲ τὴν γλυκεῖαν

φωνὴν του διαθεδαίου ὅτι δὲν πάσχει πλέον·
διότι βλέπει τὴν πτωχὴν μητέρα του, βιγῶσα,
παράφρων νὰ τὸ θεωρῇ, καὶ ἔπειτα σιγῶσα
νὰ στρέφῃ πρὸς τὸν οὐρανὸν τὸ ὄμμα της τὸ καῖον.

Καὶ ἂν ἐκπνεύσῃ! διατὶ πλὴν τότε ἐγεννήθη;
μὲ τοὺς ἀθλίους διατὶ γονεῖς δεσμούς νὰ δέσῃ;
ἢ ὅταν ἀπαξ ἔδεσε καὶ ἀπαξ ἠγαπήθη,
τίς ὁ σκληρὸς, ὅστις τολμᾷ νὰ τοῖς τὸ ἀφαιρέσῃ;
Ἐλθε καὶ κλίνον, ὕψιστε, εἰς τὸ πτωχόν του εἶωμα
καὶ τὴν ἔγγυς του ἀπέλπιν ἀτένισον μητέρα,
καὶ ἔσο, ἔσο ἴλεω ἐν τῇ μικρᾷ μας σφαίρᾳ
ἂν βλάστημον εἰς τὸ ἐξῆς ἀνοίγεται τὸ στόμα. 1

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ κατωτέρω μικρὰ σημεῖωσις, ληφθεῖσα ἐξ Ἐκθέσεως τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἰνδιῶν περὶ τῆς καταστροφῆς ἐπιβλαβῶν ζώων, εἶνε ἀρκούντως εὐγλωττος. Ὁ ἀναγινώσκων αὐτὴν Εὐρωπαϊὸς ἀδύνατον νὰ μὴ θεωρήσῃ ἑαυτὸν εὐτυχῆ διότι δὲν ζῆ εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας.

Τῷ 1876 εἰκοσιμία χιλιάδες ἀνθρώπων καὶ 48 χιλιάδες κτηνῶν ἐφρονεύθησαν ἐν Ἰνδίας ὑπὸ θηρίων καὶ ὄφειν. Ἀφ' ἑτέρου ὁ ἄνθρωπος ἐφόνευσε 22,357 θηρία καὶ 270,185 ὄφεις.

Τῷ 1877, 49,273 ἄνθρωποι καὶ 5,480 κτήνη ἀπολώσθησαν. Ἐφρονεύθησαν δὲ 212,371 ὄφεις καὶ 23,459 θηρία.

Ἐκ τούτων, τῷ 1876 οἱ ἐλέφαντες ἐπήνεγκον τὸν θάνατον 52 ἀνθρώπων, αἱ λεοπαρδάεις 156, αἱ τίγρεις 917, αἱ ἄρκτοι 123, οἱ λύκοι 887, αἱ ὕαινοι 49, διάφορα θηρία 143 καὶ οἱ ὄφεις 25,046!

Ἡρώταν τινὰ τοῦ μηνὸς Μαΐου, ὁ Βολταῖρος ἐμήνυσε τὸν νέον κόμητα Λατοῦρ ἐὰν ἐπεθύμει νὰ υπάγωσιν οἱ δύο εἰς περίπατον. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἡ τρίτη ὥρα τῆς αὐγῆς, ὁ κ. Λατοῦρ ἐνόμισεν ὅτι ὠνευρέετο, ἀλλ' ἐν τοσοῦτῳ ἔφθασε καὶ δεύτερον μῆνυμα. Ἐσπευσε λοιπὸν νὰ μεταβῆ εἰς τοῦ Βολταῖρου, ὅστις ἠτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ.—Φίλτατέ μοι κόμη, εἶπεν ὁ φιλόσοφος, υπάγω νὰ ἴδω τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου· ἡ profession de foi d'un vicairre savoyard ἠρέθισε τὴν ἄρεξίν μου, καὶ θέλω νὰ βεβαιωθῶ ἂν ὁ Ῥουσσὸ εἶπεν ἀλήθειαν.—Ἀνεχώρησαν δὲ ἐνῶ ἦτο σκότος, προπορευομένου ὀδηγοῦ κρατούντος φανόν. Μετὰ δίωρον κοπώδη ὀδοιπορίαν ἐφάνη τὸ λυκαυγές, καὶ ὁ Βολταῖρος ἐπροτάλησε τὰς παλάμας χαίρων ὡς μικρὸν παιδίον. Καὶ ἐπειδὴ εὐρίσκοντο ἐντὸς κοιλάδος, ἤρχισαν νὰ ἀναβαίνωσι μετὰ πολλῆς δυσκολίας, διότι ὁ Βολταῖρος εἶχεν ἐν ἔτος πρὸς τοῖς ὀγδοήκοντα εἰς τὴν ῥάχιν. Ἐν τοσοῦτῳ ἡ ἀνατολὴ ἤρχετο δρομιαία καὶ χρώματα ζωηρά καὶ κοκκινωπὰ ἔβαφον τὸν ὀρίζοντα. Ὁ Βολταῖρος στηριχθεὶς εἰς τὸν βραχίονα τοῦ ὀδηγοῦ καὶ τὸν τοῦ κ. Λατοῦρ, ἔφθασεν εἰς τὴν κορυφὴν μικροῦ βουνοῦ, ὅθεν τὸ θέαμα ἦτο μεγαλοπρεπές. Οἱ βράχοι τοῦ ὄρους Ἰουράτου καὶ αἱ χλωραὶ ἔλατοι, ὁ ὀπισθεν αὐτῶν γλαυκὸς οὐρανός, τὰ ῥοῦακι, οἱ λειμῶνες, ἐνὶ λόγῳ τὰ πρὸ τῆς Ἑλβετίας ἀμίμητα κάλλη, ὁ ἀχανὴς ὀρίζων καὶ ὁ φλογιζὼν τὸν οὐρανὸν πορφυροῦς κύκλος ἐμάγευσαν τοὺς

ἔδοιπόρους. Τότε ὁ Βολταῖρος κυριευθεὶς ὑπὸ εὐλαθείας ἐνώπιον τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης φύσεως ἀπεκάλυψε τὴν κεφαλήν, ἐγονυπέτησε, καὶ «Πιστεύω, ἀνέκραξε μετ' ἐνθουσιασμοῦ, πιστεύω.» Μετὰ ταῦτα περιγράφας ζωηρότατα τὴν εἰκόνα ἣτις διήγειρεν ἐν αὐτῷ τσοσάτην συγκίνησιν· «Θεὲ παντοδύναμε! ἐπεφώνησε πολλάκις, πιστεύω.» (Λόρδος Βρούγχαμ).

Ἐν τοῖς θεμελίοις τῆς ἀνεγειρομένης ἐν Ἀθήναις μεγάλης οἰκίας τοῦ κ. Σλήμαν ἐτέθη ἡ ἐπομένη ἐπιγραφή:

Θεμέλιος οὗτος λίθος οἴκου Σοφίας Ἀθηναίας, γυναικὸς Ἑρρίκου Σχλιερμάννου, ὃς αὐτὸν ἰδέματο φιλῆ κοιριθὴ ἀλόχῳ, ἐπεὶ Τροίας καὶ Μυκηνῶν θησαυροὺς ἀρχαίους ἀνεκάλυψεν, ἄπιστον ἀνθρώποις θαῦμα, καὶ κλέος ἔσχεν, ὃ οὐποτ' ὀλεῖται. Ἐρονέστου μὲν Ζίλλερού Γερμανοῦ ἀρχιτεκτονήσαντος Κοσμᾶ δ' Ἑλληνοῦ ἐπιστατήσαντος ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ ἑξομοχιοστῷ ὀγδόῳ.

Ἦτοι: «Ἡ πέτρα αὕτη ἴνε θεμελιακὴ τῆς οἰκίας Σοφίας τῆς Ἀθηναίας τῆς γυναικὸς Ἑρρίκου Σχλιερμάννου, ὃς ἔκτισεν αὕτην χάριν τῆς ἀγαπητῆς του νομίμου συντρόφου τοῦ ὕπνου, ἀφοῦ ἀνεκάλυψεν ἀρχαίους θησαυροὺς τῆς Τροίας καὶ τῶν Μυκηνῶν, θαῦμα τῶν ἀνθρώπων ἀπίστευτον, καὶ ἔλαβε δόξαν, ἡ οὐδέποτε θά χαοῖ. Ἀρχιτέκτων μὲν ἦν Ἐρονέστος Ζίλλερος Γερμανός, ἐπιστάτης δ' Ἑλληὴν Κοσμᾶς ἐν ἔτει 1878 ἀπὸ Σωτῆρος.»

Ἐκ τῆς ἐκδοθείσης ἐσχάτως 40^α ποιητικῆς συλλογῆς τοῦ κ. Π. Συνοδινοῦ ἀποσπῶ τοὺς ἐπομένους στίχους τῆς «Χωριάτικης Συρταγῆς»:

Μὲ τὰ ἔμπα τ' Ἀπριλίου
Νὰ ξυπνᾶς πρὶν τοῦ Ἥλιου,
Κι' ὄλο σου τὸ καλοκαίρι
Μὴ κοιμοῦ τὸ μεσημέρι.

Στῶμα πάντα σου φτενὸ
Καὶ λιγόφαγο τὸ δεῖπνο
Κι' ἀμ' ἀκοὺς τὸν πετεινὸ
Τὸ σταυρὸ σου καὶ τὸν ὕπνο.

Ἐτοὺς μεγάλους τοῦ χωριοῦ σου
Κύτταξε μὴ θαβρῆσθῆς·
Τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ χερσιοῦ σου
Μοναχὰ νὰ μπιστευθῆς.

Γιὰ τῆς στάνης σου τὸ σκύλο
Καὶ γιὰ τοῦ χωριοῦ τὸ μύλο
Πάρα γιὰ τοὺς ὑπουργοὺς
Νὰ σκοτίζεται ὁ νοῦς.

Κάλλιο γιόμα σου καὶ θράδῳ
Λάχανα μὲ δίχως λάδι
Καὶ βουχάλια φτωχικά
Παρὰ γρόσια δανεικά.

Εἰς ἈΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Περὶ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ φωτός ἐπὶ τῆς υγείας τοῦ ἀνθρώπου.
Συνέχισ'· (ὁτ' σελ. 256.)

Γ'

Γνωστὸν εἶνε ὅτι, διὰ νὰ γείνη δρατὸν πᾶν ἀντικείμενον προσπίπτον εἰς τὴν ὄρασιν, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ποσότης φωτός τοῦ ὁποίου αἱ ἀκτῖνες, ἀντανακλώμεναι ὑπὸ τοῦ ἀντικειμένου, εἰσδύουσιν ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ διαπερῶσαι τοὺς διαφανεῖς αὐτοῦ χιτῶνας, προσπί-

πτουσιν ἐπὶ τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου, ἐρεθίζουσιν αὐτὸ καὶ παράγουσιν οὕτω τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀντικειμένου ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι ὅσον ἀφθονώτερον εἶνε τὸ πέριξ φῶς, τόσον πλειότεραι αὐτοῦ ἀκτῖνες ἀντανακλῶνται ὑπὸ τοῦ προκειμένου εἰς τὴν ὄρασιν πράγματος, ἐπομένως τόσον πυκνότεραι προσβάλλουσιν αὐταὶ τὸ ὀπτικὸν νεῦρον, καὶ ἄρα τόσον μεγαλείτερον παράγουσι τὸν ἐρεθισμόν αὐτοῦ καὶ τόσον φωτεινότερον δεικνύται τὸ ἀντικείμενον. Ὅσον δὲ τοῦναντίον ὀλιγώτερον ὑπάρχει τὸ φῶς, τόσον ὀλιγώτεραι αἱ ἀπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ὀπτικὸν νεῦρον ἀντανακλώμεναι φωτειναὶ ἀκτῖνες, καὶ ἄρα τόσον ὀλιγώτερον ἐρεθισμόν διαγείρουσι κατ' αὐτὸ καὶ τόσον ἀμυδρότερον ὄραται τὸ ἀντικείμενον.

Εἶνε λοιπὸν τὸ φῶς τὸ εἰδικὸν ἐρέθισμα τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου, ὅπως τὸ αἷμα εἶνε τὸ εἰδικὸν ἐρέθισμα τῆς καρδίας, ὅπως αἱ τροφαὶ καὶ τὰ ποτὰ εἶνε τὰ εἰδικὰ ἐρέθισματα τοῦ στομάχου κ.λ.π. Καθὼς δὲ ἡ ποιότης καὶ ἡ ποσότης τοῦ αἵματος ἔχει μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ κατάστασιν τῆς καρδίας, καθὼς ἐπίσης ἡ ποσότης ἢ ἡ ποιότης τῶν τροφῶν δύναται νὰ βλάβῃ τὴν ἐνέργειαν καὶ υγείαν τοῦ στομάχου, οὕτω καὶ ἡ ποσότης ἢ ἡ ποιότης τοῦ φωτός ἔχει μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου καὶ τῆς ὄρασεως ἐν γένει, ἐπιρροὴν, ἣτις, ἂν καὶ βαθμηδὸν καὶ ἀνεπασιθῆτως ἐξασκουμένη, σπουδαῖα ὅμως καὶ ψηλαφητὰ μὲ τὸν καιρὸν παρέχει τὰ λυπηρὰ ἀποτελέσματά της. Ἐφ' ᾧ καὶ ἐφιστῶμεν πολὺ τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν μας ἐπὶ τῶν κατωτέρω παρατηρήσεων, καὶ ἐπὶ τῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τηρητέων ὑγεινῶν κανόνων.

Κυνδυνωδέσταται εἶνε διὰ τὴν ὄρασιν αἱ σιγμαῖαι, μάλιστα δ' αἱ διαρκεῖς ἢ αἱ συχνὰ ἐπαναλαμβανόμεναι, ἀντιλήψεις ἀπλέτου καὶ λίαν ἐρεθιστικοῦ φωτός, εἴτε ἡλιακοῦ, εἴτε καὶ τεχνητοῦ. Ἐάντις, φέρ' εἰπεῖν, ἀτενίσῃ ἐπὶ μικρὸν τὸν ἥλιον, ἢ θεωρήσῃ τὸ ἤλεκτρικὸν φῶς, ἢ παρατηρήσῃ τὴν φλόγα τοῦ καιομένου φωσφόρου, αἰσθάνεται πάραυτα θάμβωσιν τῆς ὄρασεως καὶ αἰσθημὰ τι ἐντὸς τῶν ὀφθαλμῶν βάρους ὀχληροῦ. Ὑπάρχουσι δὲ παραδείγματα ἀνθρώπων, οἵτινες μετ' ἐπιμονῆς ἐνατενίσαντες τὸν ἥλιον, ἐτυφλώθησαν, παθόντες παράλυσιν τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου, ἤγουν ἀμαύρωσιν.

Καὶ ὅστις δὲ ἕνεκα τοῦ ἐπαγγέλματός του εἶνε ἠναγκασμένος ν' ἀντιλαμβάνηται συνεχῶς ἀπλέτου φωτός, ὑπόκειται πλέον παντὸς ἄλλου εἰς τὰς διαφόρους ὀφθαλμίας καὶ ἰδίως εἰς τοὺς διαφόρους βαθμοὺς τῆς ἀμαυρώσεως· οἱ καταγινομένοι, φέρ' εἰπεῖν, εἰς τὴν χώνουσιν τῶν μετᾶλλων, οἱ ἐργαζόμενοι φλογιστικὰς σκευασίας ἐντὸς τῶν χημικῶν ἐργαστηρίων, οἱ λευὰ πράγματα, ὡς πανία, χαρτῖα κ.λ.π. διαχειριζόμενοι ἀδιακόπως εἰς τὰς ἐργασίας των, πράγματα δη-